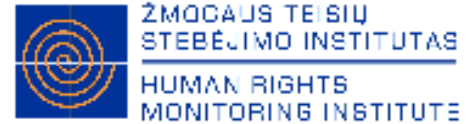

Kas yra žmogaus teisės?

Žmogaus teisės – tai pagrindinė šiuolaikinės civilizacijos vertybė ir jos priklauso visiems žmonėms iš prigimties, nepriklausomai nuo jų individualių savybių.

Žmogaus orumas yra bazinė vertybė, fundamentalus principas, iš kurio išplaukia visos žmogaus teisės. Žmogaus teisių apsaugos tikslas – apginti žmogaus orumą. Nė vienas iš mūsų neturi būti žeminamas, verčiamas gyventi žmogiškąjį orumą žeminančiomis sąlygomis, niekas neturi teisės su mumis nežmoniškai elgtis.

Žmogaus teisės gali būti suprantamos kaip asmens laisvės visuomenėje ir galimybės jas realizuoti. Tai moralės, elgesio normos, visuomeninės vertybės.

Žmogaus teisių pagrindą sudaro žmogaus orumas ir lygybė, kuriuos papildo:

1. Laisvė: nes žmogaus valia yra svarbi jo orumo dalis. Vertimas daryti kažką prieš mūsų valią žemina.
2. Pagarba kitiems: nes pagarbos trūkumas menkina žmogaus asmenybę ir orumą.
3. Nediskriminacija: nes žmogaus teisė į orumą ir lygybę reiškia tai, kad negalime teisti žmonių pagal mums nepriimtinius jų fizinius (ar kitus) bruožus.
4. Tolerancija: nes nepakantumas – tai nepagarba žmogui dėl jo kitoniškumo. Lygybė nėra identiškumas ar vienodumas.
5. Teisingumas: nes žmonės savo prigimtimi yra lygūs, ir su jais turi būti elgiamasi teisingai.
6. Atsakingumas: nes pagarba kitų teisėms reiškia atsakomybę už savo veiksmus.

Žmogaus teisių savybės

Žmogaus teisių negalima atimti. Tačiau dėl tam tikrų aplinkybių teisės gali būti apribotos. Pavyzdžiui, teismo sprendimu nusikaltimą padariusio žmogaus laisvė gali būti apribota.

Žmogaus teisės yra nedalomos ir tarpusavyje susijusios – teisių turėjimas priklauso nuo daugelio kitų teisių ir nė viena teisė nėra svarbesnė už kitą.

Visuotinumą reiškia, kad žmogaus teisės taikomos vienodai visiems žmonėms visame pasaulyje. Kiekvienas turi teisę naudotis savo žmogaus teisėmis, nepaisant savo rasės, odos spalvos, lyties, kalbos, religijos, politinių ar kitų įsitikinimų, nacionalinės ar socialinės kilmės ar kitų priežasčių. Svarbiausia suprasti, jog žmogaus teisių visuotinumą nėra kliūtis žmonių įvairovei ar skirtingoms kultūroms. Įvairovė gali egzistuoti, kai yra visi lygūs ir vienodai gerbiami.

Kur jas rasti?

Žmogaus teisės surašytos *Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje*, *Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje*, *Lietuvos Respublikos Konstitucijoje* – jas lengvai galite rasti internete. Ginant savo teises, pvz. teisme, galime remtis tiek šiomis konvencijomis, tiek konkrečiais įstatymais, tokiais kaip *Konstitucija*, *Baudžiamasis kodeksas*, *Civilinis kodeksas*.

Kaip ginti savo teises?

1. Kreiptis į teismą.

Jeigu esate pasirašęs su kuo nors sutartį ir kita pusė jos nevykdo ar įvykdė ne taip, kaip susitarta; arba jeigu nepasidalijate turto su giminaičiais po artimojo mirties, tuomet galite kreiptis su ieškiniu į teismo civilinių bylų skyrių. Civilinius santykius reguliuoja LR Civilinis kodeksas, o proceso tvarką teisme (kaip paduoti ieškinį, kas jame turi būti parašyta, bylos nagrinėjimo eiga) – LR Civilinio proceso kodeksas.

Su baudžiamosiomis bylomis yra kitaip. Už baudžiamųjų bylų patekimą į teismą yra atsakingos prokuratūros, kurios organizuoja ir vadovauja ikiteisminiams nusikaltimų tyrimams. Ikiteisminius tyrimus dažniausiai atlieka policija. Bet yra ir kitų įstaigų atsakingų už ikiteisminį tyrimą. Baudžiamosios bylos nagrinėjamos bendrosios kompetencijos teismų baudžiamųjų bylų skyriuose. Nusikaltimai surašyti LR Baudžiamajame kodekse, o baudžiamųjų bylų proceso tvarką nustato LR Baudžiamojo proceso kodeksas. Tam tikrais atvejais minėti kodeksai numato galimybę nukentėjusiems asmenims paduoti skundą ir pradėti baudžiamąją bylą privataus kaltinimo tvarka.

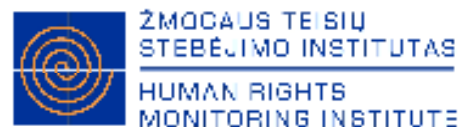
Teismas – tai įstatymų nustatyta tvarka įsteigta institucija, kuri vykdo teisingumą.

Lietuvoje veikia šie bendrosios kompetencijos teismai: 54 apylinkių teismai, 5 apygardų teismai, Lietuvos apeliacinis teismas, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas. Šie teismai nagrinėja civilines ir baudžiamąsias bylas. Apylinkių teismai taip pat nagrinėja ir administracinių teisės pažeidimų bylas. Apygardų teismuose, Lietuvos apeliaciniame teisme, Lietuvos Aukščiausiajame Teisme yra Civilinių ir Baudžiamųjų bylų skyriai.

Be bendrosios kompetencijos teismų veikia ir šie specializuoti teismai: 5 apygardų administraciniai teismai bei Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas. Šie teismai nagrinėja administracines bylas dėl ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių. Pvz., jeigu jums žalą savo veiksmais padarė kokios nors valstybinės įstaigos pareigūnai, Jūs turite kreiptis į Administracinį teismą.

Internetinės svetainės:

- ✓ Nacionalinė teismų administracija: www.teismai.lt;
- ✓ Lietuvos Aukščiausiasis teismas: www.lat.lt;
- ✓ Lietuvos Apeliacinis teismas: www.apeliacinis.lt;
- ✓ Lietuvos Vyriausiasis administracinis teismas: www.lvat.lt;
- ✓ Vilniaus apygardos teismas - <http://www.vat.lt>;
- ✓ Kauno apygardos teismas - <http://www.kat.lt>;
- ✓ Klaipėdos apygardos teismas - <http://www.klat.lt>;
- ✓ Šiaulių apygardos teismas - <http://www.sateismai.lt>;
- ✓ Panevėžio apygardos teismas - <http://www.pat.lt>;
- ✓ Vilniaus apygardos administracinis teismas - <http://www.vaateismas.lt>;
- ✓ Kauno apygardos administracinis teismas - <http://www.kaat.lt>;
- ✓ Klaipėdos apygardos administracinis teismas <http://www.klaat.lt>;
- ✓ Šiaulių apygardos administracinis teismas <http://www.saar.lt>;

Jei Jums reikia teisinės pagalbos (teisinės konsultacijos ar atstovavimo teisme), Jūs turite teisę kreiptis į pirminę ir antrinę teisinę pagalbą teikiančias tarnybas.

Pirminė teisinė pagalba – tai teisinės informacijos, teisinių konsultacijų teikimas, taip pat valstybės ir savivaldybių institucijoms skirtų dokumentų, išskyrus teisinius dokumentus, rengimas. Pirminę teisinę pagalbą organizuoja ir (ar) teikia savivaldybių institucijos. Lietuvoje yra 60 savivaldybių. Savivaldybės administracijos tarnautojai, darbuotojai, taip pat advokatai ar specialistai iš viešųjų įstaigų, su kuriais savivaldybė yra pasirašiusi sutartį, asmeniškai patars, kaip išspręsti ginčą be teismo, informuos apie teisės sistemą, įstatymus ir kitus teisės aktus, padės parengti taikos sutartį ir užpildyti antrinės teisinės pagalbos prašymą.

Internetinė svetainė - www.teisinepagalba.lt

Antrinė teisinė pagalba – tai valstybės garantuojama advokato pagalba teisminiame procese: dokumentų rengimas, gynyba ir atstovavimas byloje, įskaitant vykdymo procesą, taip pat Jūsų interesų atstovavimas sprendžiant ginčą ne teisme. Antrinę teisinę pagalbą gaunantiems asmenims gali būti atlygintos bylinėjimosi išlaidos, susijusios su byla, nagrinėta:

- civilinio proceso tvarka
- administracinio proceso tvarka
- arba išlaidos, susijusios su nagrinėtu civiliniu ieškiniu, pareikštu baudžiamojoje byloje.

Pagal Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymą antrinę teisinę pagalbą Lietuvoje užtikrina specialiai šiam tikslui įsteigtos tarnybos, kurių veiklos teritorija atitinka apygardos teismų teritorijas. Šiuo metu antrinės pagalbos teikimą organizuoja Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos.

Internetinė svetainė – www.teisinepagalba.lt

Jeigu Jums nepavyko apginti savo teisių Lietuvos Respublikoje, Jūs turite teisę kreiptis į **Europos Žmogaus Teisių Teismą**.

Šis teismas veikia pagal Europos žmogaus teisių konvencijos nuostatas. Lietuva Konvenciją ratifikavo 1995 m. balandžio 27 d. (įsigaliojo 1995 m. birželio 20 d.).

Norint kreiptis su peticija į Europos Žmogaus Teisių Teismą, svarbu, kad peticija atitiktų Konvencijoje suformuluotus reikalavimus:

- ✓ priimamos kiekvieno fizinio asmens, nevalstybinės organizacijos ar grupės asmenų peticijos, jeigu jose nurodoma, kad yra pažeistos Konvencijoje įtvirtintos teisės;
- ✓ nagrinėjami tik tie skundai, kuriuose yra skundžiama Konvenciją pasirašiusi ir ratifikavusi valstybė ir tik dėl tų faktų, kurie vyko po Konvencijos ratifikavimo;
- ✓ nagrinėjami tik skundai dėl teisių ir laisvių, kurias garantuoja Konvencija ir jos protokolai;
- ✓ peticija bus priimta tik tada, jei buvo išnaudotos visos valstybės vidaus teisinės gynybos priemonės
- ✓ ir tik per 6 mėnesius nuo tos dienos, kai buvo priimtas galutinis valstybės institucijos (dažniausiai teismo) sprendimas, t. y. išnaudotos visos galimybės skusti šį sprendimą valstybės institucijose.

Informaciją apie Europos Žmogaus Teisių Teismą ir jo veiklą galite rasti:

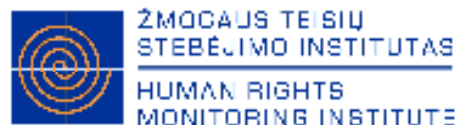
Anglų kalba: http://www.echr.coe.int/echr/Homepage_EN ;
Lietuvių kalba: <http://www.etib.lt/?s=howto&lang=lt> ;
Lietuvių kalba: <http://www.tm.lt/eztt/> .

2. Kreiptis į policiją

Jeigu Jus sumušė, apvogė, apiplėšė ar kitaip nukentėjote, turite kreiptis į policiją. **Policija** – asmens, visuomenės saugumą bei viešąją tvarką užtikrinanti policijos įstaigų ir pareigūnų visuma. Pagrindiniai policijos uždaviniai yra šie:

- ✓ užtikrinti žmogaus teisių ir laisvių apsaugą,
- ✓ užtikrinti viešąją tvarką ir visuomenės saugumą,
- ✓ teikti neatidėliotiną pagalbą žmonėms, kai ji būtina dėl jų fizinio ar psichinio bejėgiškumo,
- ✓ taip pat asmenims, nukentėjusiems nuo nusikalstamų veikų, kitų teisės pažeidimų, stichinių nelaimių ar panašių veiksmų,
- ✓ užkirsti kelią nusikaltimams ir kitiems teisės pažeidimams, atskleisti ir ištirti nusikaltimus ir kt. teisės pažeidimus,
- ✓ prižiūrėti eismo saugumą keliuose.

Iškviesti policiją galite tel.: 112; Internetinė svetainė www.policija.lt .

3. Kreiptis į prokuratūrą.

Jeigu Jus sumušė, apvogė, apiplėšė, reketuoja ar kitaip nukentėjote, Jūs taip pat galite tiesiogiai kreiptis į prokuratūrą, kad ši pradėtų ikiteisminį tyrimą. Prokuratūros organizuoja ikiteisminį tyrimą ir jam vadovauja; atlieka ikiteisminį tyrimą ar atskirus ikiteisminio tyrimo veiksmus; kontroliuoja ikiteisminio tyrimo pareigūnų veiklą baudžiamajame procese; palaiko valstybinį kaltinimą baudžiamosiose bylose; kontroliuoja nuosprendžių pateikimą vykdyti ir jų vykdymą; koordinuoja ikiteisminio tyrimo įstaigų veiksmus tiriant nusikalstamas veikas; gina viešąjį interesą; pagal kompetenciją nagrinėja asmenų prašymus, pareiškimus ir skundus; dalyvauja rengiant ir įgyvendinant nacionalines ir tarptautines nusikalstamų veikų prevencijos programas; dalyvauja teisėkūros procese; atlieka kitas įstatymų nustatytas funkcijas.

Internetinė svetainė: www.prokuraturos.lt

4. Kreiptis į STT.

Jeigu valstybės tarnautojas ar gydytojas ar kitas pareigūnas iš Jūsų tiesiogiai ar netiesiogiai reikalauja kyšio, mainais už tai pažadėdamas suteikti tam tikrą paslaugą, turite kreiptis į Specialiųjų tyrimų tarnybą. Jos misija – mažinti korupciją kaip grėsmę žmogaus teisėms ir laisvėms, teisinės valstybės principams, ekonominei plėtrai. Į STT gali kreiptis kiekvienas asmuo, turintis žinių ar pagrįstų įtarimų apie valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens padarytus, daromus ar ketinamus daryti korupcinio pobūdžio nusikaltimus. Daugiau informacijos: <http://www.stt.lt/lt/praneskite-apie-korupcija/praneskite-apie-korupcija/> ;

A. Jakšto g. 6, 01105 Vilnius, Tel. (8 5) 266 3335, faks. (8 5) 266 3307, el. paštas stt@stt.lt; Internetinė svetainė: www.stt.lt

5. Kreiptis į Seimo kontrolierių instituciją

Jeigu Jūs manote, kad valstybės tarnautojas netinkamai vykdė savo pareigas ar priimdamas sprendimą viršijo savo kompetenciją, kreipkitės į Seimo kontrolierius. Seimo kontrolierių institucija tiria žmonių skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.

Gedimo pr. 56, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 266 5105; Faks. (370 5) 266 51 38 El. p. ombuds@lrs.lt;
Internetinė svetainė: <http://www.lrski.lt/>

6. Kreiptis į Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą

Jeigu prie Jūsų darbe seksualiai priekabiauja viršinininkas, arba iš darbo atleido besilaukiančią kolegę, kreipkitės į Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą. Prižiūrėdama, kaip įgyvendinamos *Konstitucijoje* įtvirtintos lygios moterų ir vyrų teisės bei visų asmenų neatsižvelgiant į jų lytį, amžių, rasę, etninę priklausomybę, negalia, seksualinę orientaciją, religiją ar įsitikinimus, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba tiria skundus dėl tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos, priekabiavimo ar seksualinio priekabiavimo.

Šeimyniškių g. 1A, LT-09312 Vilnius, tel. (8 5) 261 2787, faks. (8 5) 261 2725, El. p. mvlgk@lrs.lt; Internetinė svetainė: <http://www.lygybe.lt>

7. Kreiptis į Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigą

Jeigu girdite kaip už sienos verkia mušamas vaikas, Jūs privalote pranešti Policijai ir vietinei Vaiko teisių apsaugos tarnybai arba Vaiko teisių apsaugos kontrolieriui. Ši įstaiga prižiūri vaiko teisių apsaugos srityje veikiančių institucijų veiklą, kontroliuoja šios srities teisės aktų įgyvendinimą, vykdo prevencinę veiklą, tiria ir nagrinėja skundus dėl vaiko teisių pažeidimų bei atlieka kitas Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatyme numatytas funkcijas. Specializuotų skundų nagrinėjimas ir tyrimas, kurį Vaiko teisių apsaugos kontrolierius gali pradėti savo iniciatyva, yra viena svarbiausių šios institucijos pareigų.

Plačioji g. 10, 01308 Vilnius, Lietuva, Tel./faks. (8~5) 210 7176, el. paštas: vaikams@lrs.lt;
Internetinė svetainė: <http://www3.lrs.lt/pls/inter/vaikai>

8. Kreiptis į Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybą

Jeigu Jūsų vaiko nuotrauka pasirodė laikraštyje ir Jums atrodo, kad nuotraukoje ar straipsnyje pateikta informacija žemina Jūsų vaiką, Jūs galite kreiptis į Žurnalistų etikos inspektorių. Ši tarnyba nagrinėja skundus dėl žiniasklaidos priemonėse pažeistos garbės ir orumo ar teisės į privataus gyvenimo apsaugą pažeidimo. Taip pat atlieka Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamos viešosios informacijos poveikio įstatymo nuostatų įgyvendinimo priežiūrą, kontroliuoja, kaip laikomasi Visuomenės informavimo įstatymo nuostatų.

Šeimyniškių g. 3A, LT-09312 Vilnius. Tel. (8~5) 223 73 10, faks. (8~5) 223 73 11;
Internetinė svetainė: <http://www3.lrs.lt/pls/inter/zetika>

9. Kreiptis į Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją

Jei iš Jūsų reikalauja asmens kodo pildant anketą lojalumo kortelei gauti, arba pastebite filmavimo kamerą parduotuvės tualete, kreipkitės į Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją. Inspekcija prižiūri duomenų valdytojų veiklą tvarkant asmens duomenis, kontroliuoja asmens duomenų tvarkymo teisėtumą, užsiima duomenų tvarkymo pažeidimų prevencija, užtikrina duomenų subjekto teisių apsaugą.

A. Juozapavičiaus g. 6 / Slucko g. 2, 09310 Vilnius. Internetinė svetainė: www.ada.lt

10. Kreiptis į Valstybinę darbo inspekciją

Jei Jūsų darbdavys atsisako apmokėti gydymosi išlaidas dėl darbe patirto sužeidimo, arba Jus verčia dirbti viršvalandžius ir už juos nemoka, praneškite Valstybinę darbo inspekciją. Inspekcijos kompetencijai priskiriama nelaimingų atsitikimų darbe, profesinių ligų, darbuotojų saugos ir sveikatos, norminių darbo teisės aktų pažeidimų prevencija ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso, darbuotojų saugą ir sveikatą bei darbo santykius reglamentuojančių įstatymų ir kitų norminių teisės aktų kontrolė.

Algirdo 19, 03607 Vilnius; Tel. (8 5) 265 0193; Faks. (8 5) 213 9751; el. paštas: info@vdi.lt;
Internetinė svetainė: www.vdi.lt

11. Kreiptis į Valstybinę medicininio audito inspekciją

Jei Jūsų manymu gydymo įstaigoje Jums buvo suteiktos nekokybiškos paslaugos, kreipkitės į Valstybinę medicininio audito inspekciją. Pacientų teisių apsaugą ši institucija įgyvendina vykdydama visų nuosavybė formų juridinių ir fizinių asmenų, kurie verčiasi asmens sveikatos priežiūros veikla, teikiamų paslaugų prieinamumo, kokybės bei ekonominio efektyvumo valstybinę kontrolę ir ekspertizę, rūpindamasi, kad būtų teikiamos tik kokybiškos asmens sveikatos priežiūros paslaugos, kontroliuodama ir vertindama asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę, nagrinėdama pacientų prašymus, pareiškimus ir skundus, analizuodama pacientams padarytos žalos atvejus bei atlikdama kitas funkcijas.

A. Smetonos g. 5, LT-01115 Vilnius, Tel. (8 5) 216 99 34, Faks. (8 5) 216 99 17, El. p. vmai@vmai.lt; Internetinė svetainė: www.vmai.lt

12. Kreiptis į Pacientų sveikatai padarytos žalos nustatymo komisiją

Jei Jūsų manymu dėl gydytojų kaltės Jūs ar Jūsų artimieji patyrėte žalą, galite kreiptis į šią komisiją. Pacientų sveikatai padarytos žalos nustatymo komisija prie Sveikatos apsaugos ministerijos yra ikiteisminė institucija ginčams dėl pacientams padarytos žalos atlyginimo, išskyrus ginčus, kylančius iš civilinės atsakomybės draudimo santykių. Vadovaujantis Komisijos darbo reglamentu, Komisijos kompetencijai priklauso tik pacientams padarytos žalos atlyginimo atvejai, kai žala buvo padaryta po 2005 m. sausio 1 d.

Kilus klausimams, suinteresuoti asmenys gali kreiptis į Komisijos pirmininkę Neriją Stasiulienę telefonu (8 5) 266 1426 ar el. paštu nerija.stasiuliene@sam.lt arba į Komisijos sekretoriato vadovą Aleksandrą Naujūną telefonu (8 5) 260 4717 ar el. paštu aleksandras.naujunas@sam.lt;
Internetinė svetainė: <http://www.sam.lt/index.php?1404117759>

13. Kreiptis į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą

Jei Jūsų nauji batai suplyšo per savaitę, o parduotuvė atsisako gražinti pinigus, kreipkitės į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą. Tarnyba yra pagrindinė valstybinė institucija, užtikrinanti vartotojų teisių apsaugą, koordinuojanti vartotojų teises ginančių institucijų, atsakingų už tam tikros vartojimo srities reguliavimą, veiklą ir įgyvendinanti valstybės politiką vartotojų teisių apsaugos srityje.

Vilniaus g. 25, 01402 Vilnius, tel. (8 5) 262 67 51, faks. (8 5) 279 14 66, el. p. tarnyba@vvtat.lt;
Internetinė svetainė: <http://www.vvtat.lt/>

14. Kreiptis į Administracines ginčų nagrinėjimo komisijas

Jeigu Jūs kreipiatės į kokią nors ministeriją ar kt. valstybės įstaigą Jums rūpimu klausimu ir gavote neinformatyvų atsakymą ar išvis negavote jokio, galite kreiptis į administracines ginčų nagrinėjimo komisijas.

Vyriausioji administracinių ginčų komisija išankstine ne teismo tvarka nagrinėja skundus (prašymus) dėl centrinių valstybinio administravimo subjektų (ministerijų, departamentų, inspekcijų, tarnybų, komisijų ir kitų valstybės institucijų) priimtų individualių administracinių aktų ir veiksmų teisėtumo, taip pat dėl minėtų subjektų atsisakymo ar vilkinimo atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus teisėtumo ir pagrįstumo.

Komisija nagrinėja ginčus, jei fizinis ar juridinis asmuo kreipėsi į centrinės valdymo institucijas dėl informacijos pateikimo, tačiau įstatyme nustatytu laiku jos negavo ar gavo neišsamiai, taip pat jei buvo visiškai atsisakoma pateikti informaciją. Komisija taip pat nagrinėja ginčus, dėl terminų, procedūrų ir pareigų nevykdymo, nagrinėjant asmenų skundus (prašymus) viešojo administravimo centriniuose institucijose.

Vyriausioji administracinių ginčų komisija, Vilniaus g. 27, 01119 Vilnius. Lietuva, Tel.: 8 5 2684050, 8 5 2684055, Faks.: 8 5 2684051, El. paštas: info@vagk.lt;
Internetinė svetainė: <http://www.vagk.lt/lt/> .

15. Kreiptis į Vyriausiąją rinkimų komisiją

Jeigu pastebėjote, kad prie rinkiminės apylinkės asmenys papirkinėja rinkėjus, Jūs galite apie tai pranešti policijai arba vyriausiajai rinkimų komisijai.

Pagrindiniai Komisijos uždaviniai siekiant saugoti teisę į politinį dalyvavimą yra: užtikrinti, kad rinkimai ir referendumai vyktų remiantis Konstitucijoje ir įstatymuose įtvirtintais demokratinių rinkimų principais; garantuoti vienodą rinkimų ir referendumo įstatymų taikymą visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Gynėjų g. 8, LT-01109 Vilnius, Tel. +370 5 2396969, faks. +370 5 2396960 rinkim@vrk.lt; internetinė svetainė: www.vrk.lt .

16. Jūs turite Peticijos teisę

Jeigu Jūs manote, kad kokioje nors gyvenimo srityje yra įsisenėjęs žmogaus teisių apsaugos problemos, galite pasinaudoti peticijos teise.

Kiekvienas Lietuvos Respublikos pilietis bei užsienietis nuolatos gyvenantis Lietuvoje, turi peticijos teisę. **Peticijos teisė** – tai Konstitucijos 33 straipsnyje laiduojama teisė kreiptis LR Peticijų įstatymo nustatyta tvarka į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas – savivaldybės tarybą bei savivaldybės administracijos direktorių.

Peticija – tai rašytinis arba elektroninis pareiškėjo kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas su reikalavimais ar siūlymais spręsti su žmogaus teisių ir laisvių apsaugos ar įgyvendinimo, valstybės ir savivaldybės institucijų reformavimo ir kitais svarbiais visuomenei, savivaldybėms ar valstybei klausimais, kai tam reikia priimti naują teisės aktą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį teisės aktą, ir kai peticijų komisijos tokį kreipimąsi pripažįsta peticija.

Jei atitinkama peticijų komisija atsisako pripažinti Jūsų kreipimąsi peticija, Jūs galite šį sprendimą Seimui (dėl Seimo peticijų komisijos sprendimo), Vyriausybės kancleriui (dėl Vyriausybės peticijų komisijos sprendimo), savivaldybės tarybai (dėl Savivaldybės peticijų komisijos sprendimo).